

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van decreet houdende een generieke waarborgregeling voor ondernemingen

Samenvatting

Dit ontwerp beoogt een nieuw kader te creëren voor de generieke waarborgregeling voor ondernemingen met behoud van de essentie van de bestaande waarborgregeling.

De krachtlijnen zijn:

1. De rationalisering van de bestaande regelgeving.
 - 1.1 De generieke waarborgregeling voor ondernemingen krijgt een eigen decreet. In het decreet van 6 februari 2004 worden enkel nog de bepalingen behouden met betrekking tot de ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles.
 - 1.2 In uitvoering van het decreet worden de diverse bestaande Besluiten van de Vlaamse Regering en ministeriële besluiten gebundeld.
 - 1.3 Het decretale kader wordt afgeslankt en de gedetailleerde uitwerking wordt overgelaten aan de Vlaamse Regering.
 - 1.4 Waarborgen kunnen naast de de-minimisstaatsteunregeling ook in het kader van de algemene groepsvrijstellingsverordening of een ander, eventueel toekomstig instrument worden toegekend.
2. Verfijning en verduidelijking van de bestaande regelgeving
Aan de door de jaren heen gerezen vragen werd een oplossing geboden.
 - 2.1 Ondersteuning van de ondernemingen die een beroep dienen te doen op de Wet Continuïteit Ondernemingen.
 - 2.2 Verduidelijking van de financieringsovereenkomsten die al dan niet gewaarborgd kunnen worden door het Vlaamse Gewest.
 - 2.3 Beroepsmaatregelen tegen alle beslissingen van de waarborgvennootschap.
 - 2.4 Uitbreiding van de ondernemingen die kunnen optreden als waarborghouder.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Deze materie behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw.

Met het voorliggende decreet wordt gevolg gegeven aan het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024¹ en wordt de bestaande regelgeving met betrekking tot de gewestwaarborgen aan de Vlaamse ondernemingen gestroomlijnd.

Dit decreet wil onder meer tegemoetkomen aan de nood tot ondersteuning voor ondernemingen die een beroep dienen te doen op de Wet Continuïteit Ondernemingen. De voorgestelde regeling voorziet in een betere garantie voor de waarborghouder, die in geval de onderneming-kredietnemer zich in een dergelijke situatie bevindt, niet dient over te gaan tot een volledige opeisbaarstelling van de kredieten, met alle gevolgen van dien.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2019/132 van 15 maart 2019.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. *Situering*

Het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen vormt reeds meer dan een decennium het decretale kader voor de generieke waarborgregeling.

Dit decreet werd verder uitgewerkt in het besluit van de Vlaamse Regering van 18 februari 2005 betreffende bepaalde procedurele aspecten van de waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen en het ministerieel besluit van 22 februari 2005 tot uitvoering van bepaalde bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 februari 2005 betreffende bepaalde procedurele aspecten van de waarborgregeling voor kleine en middelgrote ondernemingen.

Parallel werden voor de hinder als gevolg van openbare werken en met betrekking tot de leasingmaatschappijen bijzondere uitvoeringsbesluiten vastgesteld.

Het betreft enerzijds het besluit van de Vlaamse Regering van 27 mei 2005 betreffende bepaalde procedurele aspecten van de waarborgregeling voor kleine en middelgrote ondernemingen die hinder ondervinden als gevolg van openbare werken en het ministerieel besluit van 8 juni 2005 tot uitvoering van bepaalde bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 mei 2005 betreffende

¹ Indien noodzakelijk versterken we de waarborgcapaciteit bij PMV/Z en stroomlijnen we het waarborgdecreet.

bepaalde procedurele aspecten van de waarborgregeling voor kleine en middelgrote ondernemingen die hinder ondervinden als gevolg van openbare werken.

Anderzijds gaat het om het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 2009 betreffende bepaalde procedurele aspecten van de waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen met betrekking tot de leasingmaatschappijen en het ministerieel besluit van 6 mei 2009 tot uitvoering van bepaalde bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 2009 betreffende bepaalde procedurele aspecten van de waarborgregeling voor kleine en middelgrote ondernemingen met betrekking tot de leasingmaatschappijen.

Onder het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen zijn bovendien mettertijd nog een aantal andere overheidswaarborgen gegroepeerd.

In het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen werd aldus bij decreet van 20 februari 2009 een Hoofdstuk III/1 toegevoegd, dat ad-hocwaarborgen voor ondernemingen tot voorwerp heeft, en een Hoofdstuk III/2, ingevoegd bij decreet van 12 juli 2013, dat specifiek de waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles regelt.

2. Probleemstelling

Het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen en de vele uitvoeringsbesluiten (zie supra) hebben geleid tot een regelgevend kader dat niet op alle vlakken logisch is geordend. Het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen regelt de waarborgregeling op een detaillistische wijze, onder meer wat betreft de voorwaarden voor de openbare oproep, de aanvraag tot waarborghouder en de betaling van de waarborg. Het decreet is atypisch omdat het zaken regelt in een voor een decreet ongebruikelijke graad van detail. Met dit ontwerp van decreet wordt bijgevolg gestreefd naar een rationelere en meer overzichtelijke omkadering van de waarborgregeling voor ondernemingen.

De afgelopen jaren is ook gebleken dat de generieke waarborgregeling een gebrek aan ondersteuning biedt voor ondernemingen die een beroep dienen te doen op de Wet Continuïteit Ondernemingen. Ter ondersteuning van ondernemingen die een beroep doen op de waarborgregeling en die een doorstart beogen door middel van de Wet Continuïteit Ondernemingen, is een herziening van het decretale kader noodzakelijk.

Doorheen de jaren waren daarnaast een aantal vragen gerezen bij de toepassing van het decretale kader, hetgeen een verduidelijking en verfijning hiervan verantwoordt. Bovendien is een verdere administratieve ontlasting voor PMV/z-Waarborgen nv, waarborghouders en ondernemingen mogelijk. De Vlaamse Regering zal deze doelstellingen bij de voorbereiding van de uitvoeringsreglementering opnemen.

De waarborgregeling moet in overeenstemming gebracht worden met de EU en aangepast worden aan de geest van de federale Wet betreffende de Continuïteit van Ondernemingen.

3. Beleidsmaatregelen en doelstelling

Dit ontwerp van decreet creëert het nieuwe kader voor de generieke waarborgregeling voor ondernemingen.

De voorgenomen herziening van het decretale kader heeft niet tot doel, noch tot gevolg, de essentie van de waarborgregeling, zoals ze al jaren bestaat, te wijzigen. Onder meer het concept, de

doelstellingen, de doelgroepen en het stappenplan voor het aanvragen van een waarborgcontingent en het aanmelden van een waarborg blijven onveranderd. Anders gesteld, voor de waarborghouders en ondernemingen blijft het wezen van de waarborgregeling, waarmee ze inmiddels vertrouwd zijn, behouden.

De herziening van het decretale kader beoogt vooral om, enerzijds, een rationalisering van de bestaande regelgeving en, anderzijds, een verfijning en verduidelijking van de bestaande regelgeving.

3.1. Rationalisering van de bestaande regelgeving

Met dit ontwerp van decreet wordt gestreefd naar een meer overzichtelijke omkadering van de waarborgregeling voor ondernemingen.

Ten eerste zal met voorliggend ontwerp een apart decreet aangenomen worden dat de generieke waarborgregeling bevat. De generieke waarborgregeling wordt dus uit het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen gelicht.

Het huidige decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen zal bijgevolg enkel nog de ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en de waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles behandelen; dit decreet zal om die reden worden omgedoopt tot het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles.

Ten tweede zullen in uitvoering van voorliggend ontwerp van decreet de bestaande regerings- en ministeriële besluiten gebundeld worden in één besluit van de Vlaamse Regering.

Op die manier zal een einde worden gesteld aan het bijzondere regime voor kleine en middelgrote ondernemingen die hinder ondervinden als gevolg van openbare werken, evenals aan het bijzondere regime betreffende bepaalde procedurele aspecten van de waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen met betrekking tot de leasingmaatschappijen, waarvan de onderscheiden behandeling niet langer als opportuun worden beschouwd. Aldus zullen deze in de toekomst in de regel onderworpen worden aan de regels van de generieke waarborgregeling.

Ten derde wordt met dit ontwerp van decreet ervoor gekozen om het decretale kader af te slanken en bijgevolg naar een normale invulling van het decretale kader te evolueren. Het decretale kader zal de basisbeginselen van de generieke waarborgregeling bevatten, waarvan de uitvoering wordt overgelaten aan de Vlaamse Regering en waarvan de detailmaatregelen door de waarborgvereniging worden geregeld.

Hierbij wordt er wel over gewaakt dat de constitutionele basisbeginselen die de verdeling van bevoegdheden tussen het parlement en de regering beheersen, worden nageleefd.

Principieel wordt aangenomen dat het verlenen van overheidswaarborgen een prerogatief van de wetgevende macht is. Hiervoor wordt een dubbele grondwettelijke basis naar voren geschoven: enerzijds, het annaliteits- en universaliteitsbeginsel van het begrotingsrecht op basis van artikel 174 Gw. en, anderzijds, het uitgangspunt dat de regeringen over geen andere macht beschikken dan die welke de grondwet en de wetten hen uitdrukkelijk toekennen (artikel 105 Gw.).

Het regelen van de voorwaarden van de waarborgregeling betreft evenwel geen aan het parlement voorbehouden aangelegenheid. Artikelen 174 en 105 Gw. hebben immers niet als zodanig tot gevolg dat de normatieve bevoegdheid inzake overheidswaarborgen wordt voorbehouden aan de wetgevende macht. Ze impliceren enkel dat elke waarborgverlening namens het Vlaamse Gewest steeds een decretale basis veronderstelt.

Het parlement kan dus beslissen om de residuaire aangelegenheden zelf te regelen of kan een ruime opdracht aan de uitvoerende macht toekennen om deze aangelegenheden te regelen. De beperking tot de niet-essentiële elementen geldt enkel voor de aan de formele wetgever voorbehouden bevoegdheden .

De verlichting van het decretale kader is te dezen met name verantwoord omwille van de specificiteit en de techniciteit van de materie, enerzijds, en de noodzaak tot flexibiliteit, anderzijds, namelijk om te vermijden dat een aanpassing van de waarborgregeling aan een te zware en tijdrovende procedure zou worden onderworpen.

Bovendien tekent het parlement de basisbeginselen van de waarborgverlening uit, zoals, onder meer, inzake de voorwaarden van toekenning of intrekking van de waarborg (artikel 3). Via de jaarlijkse begrotingsmachtiging beslist het parlement bovendien over het totale budget van toe te kennen waarborgcontingenten.

Onder het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen was reeds een belangrijke rol weggelegd voor PMV/z-Waarborgen nv, thans de waarborgvennootschap. Deze verdeling van bevoegdheden tussen de Vlaamse Regering, die op haar beurt bepaalde van de haar toekomende bevoegdheden had overgedragen aan de bevoegde minister, en PMV/z-Waarborgen nv zal onder het nieuwe regelgevend kader worden gehandhaafd.

Het Grondwettelijk Hof aanvaardt het toevertrouwen van publiekrechtelijke bevoegdheden aan andere actoren dan de regering, ook aan een entiteit onder de vorm van een naamloze vennootschap, voor zover het gaat om welbepaalde technische aangelegenheden die voor het overige onderworpen blijven aan zowel de rechterlijke toetsing als de parlementaire controle .

Aldus is gewaarborgd dat de beslissingen die de waarborgvennootschap neemt, beperkt zijn tot specifieke uitvoerende bevoegdheden in een welbepaalde technische aangelegenheid, die voor het overige onderworpen blijven aan zowel de rechterlijke toetsing als de regerings- en parlementaire controle.

Ten vierde wordt met dit ontwerp van decreet de mogelijkheid opengetrokken om waarborgen onder andere EU-instrumenten toe te kennen (onder de aldaar toepasselijke voorwaarden) dan de de minimis-verordening te brengen. Onder het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen is voorgeschreven dat waarborgen in overeenstemming moesten zijn met de vereisten van de de minimis-verordening, bij gebreke waaraan de onrechtmatig verleende steun kon worden teruggevorderd.

3.2. Verfijning en verduidelijking van de bestaande regelgeving

Ten eerste wordt met artikel 11 van het ontwerp van besluit een soepelere invulling gegeven in verband met de opeisbaarheid bij afroep. Het is mogelijk reeds tot afroep over te gaan zodra er bepaalde (zelfs gedeeltelijk) toegekende en openstaande bedragen zijn die niet terugbetaald worden. Deze versoepeling is relevant bij gerechtelijke reorganisatie van de begunstigde. Wanneer verbintenissen gedeeltelijk worden kwijtgescholden in het kader van dergelijke procedures, zijn deze immers niet 'volledig' opeisbaar. Niettemin is definitief duidelijk dat de kredietnemer een bepaald deel van de verbintenis niet meer zal terugbetalen aan de waarborghouder. Aldus dringt een afroep ten belope van dit deel van de verbintenis zich op. Dit stimuleert verder ook waarborghouders om constructief mee te werken aan een gerechtelijk akkoord, wat op termijn leidt of kan leiden tot gedeeltelijke terugbetaling.

Ten tweede worden er zowel in het ontwerp van decreet als in het ontwerp van besluit enkele antimisbruikbepalingen ingevoegd. Artikel 3, §2, van het ontwerp van decreet vermeldt dat de waarborghouders een waarborg enkel kunnen aanwenden ter dekking van financieringsovereenkomsten met een uitsluitend beroepskarakter. Ook moet er een band zijn met

de Vlaamse economie. In artikel 5, §1, van het ontwerp van besluit herneemt welke financieringsovereenkomsten geen waarborg kunnen bekomen. Op deze manier gaat het ontwerp van besluit misbruiken tegen waarbij de middelen van het gewaarborgde krediet gebruikt worden voor (onrechtstreekse) doeleinden die niet stroken met de geest van de waarborgregeling. In artikel 8, §1, van het ontwerp van besluit kan de waarborghouder de waarborg enkel aanmelden voor zover de begunstigde en de financieringsovereenkomst voldoen aan de voorwaarden van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen; en zijn uitvoeringsbesluiten en mits voldoende terugbetalingscapaciteit in hoofde van de begunstigde van de financieringsovereenkomst aangetoond kan worden. Zo wordt de waarborghouder verplicht tot afdoende risico-onderzoek.

Ten derde wordt in uitvoering van dit ontwerp van decreet een beroepsmogelijkheid bij de Vlaamse Regering tegen de beslissingen van de waarborgvennootschap in het kader van de generieke waarborgregeling ingebouwd. De Vlaamse Regering kan de bevoegdheden in verband met deze beroepsprocedure – zoals in het verleden - overdragen aan de functioneel bevoegde minister. Bovendien is de waarborgvennootschap een dochteronderneming van Participatiemaatschappij Vlaanderen nv, een extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm dat afhangt van de Vlaamse Regering.

Ten vierde wordt in het ontwerp van decreet voorzien dat de waarborgregeling wordt opengesteld voor andere types kredietverleners die de markt betreden en die het landschap van de kredietverlening veranderen. Door nu reeds alternatieve financieringsinstellingen te voorzien, kan naar de toekomst toe flexibeler de markt bediend worden. Deze alternatieve financieringsinstellingen (zoals de andere waarborghouders) dienen wel eerst een raamovereenkomst te sluiten met de waarborgvennootschap (= PMV/z-Waarborgen nv) en dus te bewijzen dat zij het wetgevend kader respecteren en de nodige procedures implementeren om gebruik te kunnen maken van de waarborgregeling. In eerste instantie wordt gedacht aan crowdlendingplatformen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

Deze bepaling behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Deze bepaling bevat de definities die worden gebruikt in dit decreet. Deze behoeven geen nadere toelichting.

Hoofdstuk 2. De generieke waarborgregeling voor ondernemingen

Artikel 3

Paragraaf 1

Deze bepaling schrijft op generieke wijze voor dat de Vlaamse Regering, met het oog op de stimulering van de financiering voor de oprichting en ontwikkeling van de ondernemingen, voor rekening van het Vlaamse Gewest aan de kandidaat-waarborghouders contingenten kan toekennen.

De mogelijkheid om aan de kandidaat-waarborghouders contingenten toe te kennen geschiedt wel binnen de perken van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

Paragraaf 2

Deze bepaling beperkt de finaliteit van de generieke waarborgregeling voor ondernemingen.

De waarborghouders kunnen een waarborg enkel aanwenden ter dekking van financieringsovereenkomsten met een louter beroepskarakter die strekken tot hetzij een investering op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, hetzij de financiering van activiteiten van een begunstigde met een exploitatiezetel op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

Het begrip 'financieringsovereenkomst' moet worden begrepen in de zin van artikel 2, 4°, namelijk als elke overeenkomst op grond waarvan een begunstigde van de waarborghouder hetzij geldmiddelen, hetzij de beschikking over diens kredietwaardigheid, hetzij de beschikking over een roerend of onroerend goed onder de vorm van een leasingovereenkomst bekomt.

Niet alle financieringsovereenkomsten komen evenwel in aanmerking voor een waarborg toegekend krachtens dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

De financieringsovereenkomst moet ten eerste een louter beroepskarakter hebben. De generieke waarborgregeling is niet bedoeld voor investeringen met een gedeeltelijk privé-karakter. Op deze manier worden misbruiken van de waarborgregeling tegengegaan.

Deze voorwaarde verduidelijkt dat financieringsovereenkomsten met een gedeeltelijk privé-karakter niet langer onder de generieke waarborgregeling kunnen worden gebracht. Het is evenwel niet de opzet om investeringen met een gemengd karakter in de toekomst als zodanig uit te sluiten van de generieke waarborgregeling; wel is het de opzet dat dergelijke investeringen met een gemengd karakter worden opgesplitst in twee of meer afzonderlijke financieringsovereenkomsten. Zo is het denkbaar dat een financiering wordt aangevraagd voor de bouw van een pand dat zal worden aangewend voor beroepsdoeleinden, maar waarin de betrokkene tevens zijn privé-verblijf onder zal brengen. In dergelijk geval zal enkel de financieringsovereenkomst voor de beroepsdoeleinden onder de waarborgregeling kunnen worden gebracht, niet de eventueel aparte financieringsovereenkomst die dient voor privédoeleinden.

Ten tweede moet de financieringsovereenkomst strekken tot, hetzij een investering op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, hetzij de financiering van activiteiten van een begunstigde met een exploitatiezetel op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

Indien de financieringsovereenkomst daarentegen geen enkele band heeft met de Vlaamse economie, kan ze niet onder de toepassing van de generieke waarborgregeling worden gebracht.

Deze voorwaarde is alternatief, waarbij de deelaspecten evident ook cumulatief vervuld kunnen zijn, namelijk wanneer het gaat om een begunstigde met een exploitatiezetel op het grondgebied van het Vlaamse Gewest die een investering doet op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

De band met de Vlaamse economie kan er enerzijds in bestaan dat het gaat om een onderneming die geen exploitatiezetel heeft op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, maar die er wel wil investeren, bijvoorbeeld door een vestiging te openen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

De band met de Vlaamse economie kan er anderzijds in bestaan dat het gaat om een onderneming die een exploitatiezetel heeft op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, maar die in Wallonië, Brussel of in het buitenland wil investeren. In dat geval is vereist dat de exploitatiezetel een centrum van reële activiteit is. Daartoe volstaat een loutere postbus op het grondgebied van het Vlaamse Gewest niet. Misbruiken van de waarborgregeling zullen worden getoetst door de waarborgvennootschap.

Paragraaf 3

Deze bepaling geeft aan, overeenkomstig het begrotingsrechtelijke legaliteitsbeginsel, dat het maximale bedrag aan waarborgen periodiek wordt vastgelegd in de desbetreffende uitgavenbegrotingen van de Vlaamse Gemeenschap.

Paragraaf 4

Deze paragraaf bevat de algemene machtiging aan de Vlaamse Regering om de verdere voorwaarden te regelen waaronder de generieke waarborgregeling werkt.

Aldus wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de nadere voorwaarden kan bepalen waaronder de openbare oproep wordt verricht en de premie en de voorwaarden van de oproep worden bepaald, zoals de personen die in aanmerking komen voor de waarborg en de financieringsovereenkomsten waarvoor de waarborg ter zekerheid kan dienen, de voorwaarden waaronder de waarborgen worden verleend, de wijze waarop de toekenningsprocedure van de waarborgen wordt georganiseerd, de wijze waarop de financieringsovereenkomsten een waarborg kunnen bekomen, de wijze waarop de waarborg kan worden afgeroepen, de wijze waarop de waarborg kan worden betaald en de wijze waarop een dossier vroegtijdig kan worden afgesloten.

De Vlaamse Regering kan het bepalen van de detailmaatregelen inzake deze aangelegenheden delegeren aan de waarborgvennootschap. Daarbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan de mogelijkheid dat de waarborgvennootschap voor bepaalde categorieën van waarborghouders, bijvoorbeeld voor platforms voor alternatieve financiering, bijzondere voorwaarden stelt. Het betreft te dezen specifieke uitvoerende bevoegdheden in een welbepaalde technische aangelegenheid, uitgeoefend door een dochtervennootschap van Participatiemaatschappij Vlaanderen nv, op haar beurt een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap van de Vlaamse overheid. Op de uitoefening van deze specifieke uitvoerende bevoegdheden wordt een controle van de Vlaamse Regering georganiseerd, via de in dit ontwerp voorziene beroepsmogelijkheid.

Artikel 4

Paragraaf 1

Deze bepaling schrijft voor dat de Vlaamse Regering periodiek een oproep doet die ertoe strekt te achterhalen welke rechtspersonen belangstelling vertonen om kandidaat-waarborghouder te worden.

De periodiciteit wordt bepaald door de Vlaamse Regering.

De oproep is open en is gericht aan alle rechtspersonen die aan de in dit decreet, zijn uitvoeringsbesluiten en de in de oproep vermelde voorwaarden voldoen.

De oproep bevat het maximale bedrag aan waarborgen dat kan worden toegestaan.

Paragraaf 2

Deze bepaling schrijft voor dat de Vlaamse Regering de algemene inhoud en de algemene voorwaarden van de oproep bepaalt. Dit gebeurt bij besluit van de Vlaamse Regering.

Paragraaf 3

Het eerste lid van deze paragraaf bepaalt als regel dat een waarborg slechts kan worden verleend mits de waarborghouder hiervoor premies betaalt.

Het tweede lid van de eerste paragraaf verschaft de Vlaamse Regering de bevoegdheid om op de verplichting dat er premies moeten worden betaald een vrijstelling te verlenen, dan wel een vermindering toe te kennen. De Vlaamse Regering kan meer in het bijzonder voor door haar bepaalde specifieke doelgroepen een dergelijke uitzondering in het leven roepen. Dit geeft de Vlaamse Regering bijvoorbeeld de mogelijkheid om in te spelen op bepaalde crisissituaties of om bepaalde doelgroepen specifiek te ondersteunen.

Artikel 5

Paragraaf 1

Deze bepaling verduidelijkt dat de waarborgen in overeenstemming moeten zijn met artikel 107 tot en met 109 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie. Het betreft een verplichting die evident rechtstreeks volgt uit het Unierecht.

Onder het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen wordt nog voorgeschreven dat de waarborgen in overeenstemming moesten zijn met de vereisten van de de minimis-verordening, bij gebreke waaraan de onrechtmatig verleende steun kon worden teruggevorderd.

Deze mogelijkheid wordt onder het onderhavig decreet opengetrokken. In belangrijke mate zal in verband met de Europese staatssteunregels de waarborgregeling allicht blijven geschieden tegen de achtergrond van de de minimis-verordening, maar met dit ontwerp van decreet wordt de ruimte gelaten om waarborgen onder bijvoorbeeld een groepsvrijstelling of een ander, eventueel toekomstig instrument toe te kennen. Uiteraard zullen de aldaar toepasselijke voorwaarden voor verenigbaarheid van het Unierecht dan wel moeten voldaan zijn.

Paragraaf 2

Deze bepaling verduidelijkt dat het decreet van 7 mei 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, de latere wijzigingen ervan en elk later decreet dat dit decreet vervangt, niet van toepassing is op deze waarborgregeling.

Inzake waarborgverlening heeft het decreet van 7 mei 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest een zeer ruim toepassingsgebied dat als volgt is omschreven: "De Vlaamse Regering volgt voor wat betreft de waarborgverlening door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest de bepalingen van §2 tot §5" (art. 6, §1).

Dit decreet is aldus in beginsel van toepassing op alle door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest verleende waarborgen, tenzij hiervan uitdrukkelijk van wordt afgeweken.

Het voorliggend ontwerp van decreet betreft een geheel eigen waarborgregime, waardoor duidelijkheidshalve wordt aangegeven dat het decreet van 7 mei 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest niet van toepassing is.

Op deze manier wordt vermeden dat toekomstige wijzigingen aan het decreet van 7 mei 2004 een weerslag zouden hebben op de generieke waarborgregeling, wat de rechtszekerheid van alle betrokken partijen ten goede komt.

Bovendien zijn niet alle basisbeginselen vervat in het decreet van 7 mei 2004 verenigbaar met de generieke waarborgregeling. Zo gaat het decreet van 7 mei 2004 bijvoorbeeld uit van een principiële

verplichting tot het betalen van een waarborgpremie, terwijl huidig ontwerp van decreet in een uitzonderingsmogelijkheid voorziet. Het decreet van 7 mei 2004 vertrekt tevens van de regel dat de waarborg bij uitwinning enkel het uitstaande verlies dekt nadat alle zakelijke en persoonlijke zekerheden bij de gewaarborgde debiteur zijn uitgewonnen, terwijl zulks niet noodzakelijkerwijze wordt vereist bij de in dit ontwerp behandelde, generieke waarborgregeling.

Hoofdstuk 3. De waarborgvennootschap

Artikel 6

Paragraaf 1

Deze bepaling handelt over het organiek statuut en de taken en bevoegdheden van de waarborgvennootschap. De waarborgvennootschap is een dochtervennootschap van Participatiemaatschappij Vlaanderen NV.

In het eerste lid wordt duidelijk gemaakt dat PMV/z-Waarborgen nv als dochtervennootschap van Participatiemaatschappij Vlaanderen NV onderworpen is aan de bepalingen van Hoofdstuk IVquater het decreet van 7 mei 2004 betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid. Hierin zijn de basisregels inzake samenstelling, werking en organisatie van het toezicht van de Vlaamse investeringsmaatschappijen en hun gespecialiseerde dochterondernemingen duidelijk vastgelegd.

In het tweede lid wordt aangegeven dat, in afwijking van artikel 7quater, §1, tweede lid, van het decreet betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid, de waarborgvennootschap niet onder het rechtstreeks toezicht van de Vlaamse Regering door toedoen van een regeringscommissaris staat, maar onder het toezicht van Participatiemaatschappij Vlaanderen N.V. De aansturing van de waarborgvennootschap gebeurt middels de in het derde lid van deze bepaling bedoelde beheersovereenkomst, gesloten tussen de waarborgvennootschap, Participatiemaatschappij Vlaanderen NV en het Vlaamse Gewest. Bovendien voorziet artikel 7 van voorliggend ontwerp van decreet in een beroepsmogelijkheid bij de Vlaamse Regering voor de beslissingen van de waarborgvennootschap die kaderen in de generieke waarborgregeling voor ondernemingen.

In het derde lid wordt vastgelegd dat, in afwijking van het voornoemde decreet, een beheersovereenkomst zal opgemaakt worden met drie partijen: de waarborgvennootschap, Participatiemaatschappij Vlaanderen NV en het Vlaamse Gewest. In die beheersovereenkomst zullen de taken, financiering, financiële doelstellingen en rapporteringsverplichtingen van de waarborgvennootschap worden geregeld.

Paragraaf 2

In deze bepaling worden de maatschappelijke doelstellingen van de waarborgvennootschap vastgelegd.

Die doelstellingen bestaan vooreerst uit het beheer van de dossiers die voortvloeien uit de waarborgregeling die vastgelegd wordt in dit decreet. Ten tweede wordt bepaald dat de waarborgvennootschap kan optreden als adviseur in het domein van waarborgverlening ten gunste van ondernemingen.

Paragraaf 3

De belangrijkste taken die de waarborgvennootschap zal moeten waarnemen worden in deze paragraaf opgesomd. Die taken spreken voor zich en behoeven geen verdere commentaar.

Paragraaf 4

Deze bepaling regelt de toezichtsrechten van de waarborgvennootschap voor de uitvoering van haar taken zoals vermeld in dit decreet, zijn uitvoeringsbesluiten en de raamovereenkomst.

De waarborgvennootschap kan te allen tijde alle informatie over de financiële toestand en de activiteiten van de waarborghouder, de begunstigde en zijn medeschuldenaars opvragen.

In het bijzonder maar niet exhaustief kan de waarborgvennootschap overgaan tot:

1° het onderzoek van de boeken van de waarborghouder wat betreft de onderdelen die betrekking hebben op de begunstigde en zijn medeschuldenaars;

2° het inzage nemen in de overeenkomsten die de waarborghouder heeft gesloten met de begunstigde en zijn medeschuldenaars;

3° het maken en bijhouden van kopieën van alle stukken en gegevens die betrekking hebben op de begunstigde en zijn medeschuldenaars;

De controle kan bij de waarborgvennootschap, bij de waarborghouder of, indien nodig, bij de begunstigde of zijn medeschuldenaars worden uitgevoerd.

Paragraaf 5

Deze bepaling geeft aan dat de waarborgvennootschap de taken bedoeld in de derde en de vierde paragraaf uitvoert volgens de voorwaarden bepaald in dit decreet, zijn uitvoeringsbesluiten en de raamovereenkomst.

Artikel 7

Deze bepaling is nieuw. Ze regelt het georganiseerd bestuurlijk toezicht bij de Vlaamse Regering ten aanzien van de beslissingen die de waarborgvennootschap binnen het kader van de generieke waarborgregeling neemt.

Paragraaf 1

De termijn voor het indienen van een beroep bij de Vlaamse Regering bedraagt een maand, te rekenen vanaf de dag na de dag waarop de beslissing wordt verzonden. Na het verstrijken van die termijn is het verzoekschrift onontvankelijk.

Deze beroepsmogelijkheid staat open voor iedere belanghebbende. Belanghebbende is iedereen die rechtstreeks en persoonlijk wordt geraakt door de bestreden beslissing, zoals bijvoorbeeld de waarborghouder ten aanzien van een beslissing waarbij de waarborg wordt geweigerd of geschrapt, de betaalbaarstelling van de waarborg wordt geweigerd of een provisionele betaling geheel of gedeeltelijk wordt herroepen.

De beroepsmogelijkheid geldt ten aanzien van alle beslissingen van de waarborgvennootschap genomen in uitvoering van de generieke waarborgregeling.

Er wordt gepreciseerd dat het beroep wordt ingesteld door middel van een verzoekschrift. Dat verzoekschrift bevat de grieven van de verzoeker ten aanzien van de bestreden beslissing. Bij gebreke hieraan is het verzoekschrift onontvankelijk.

Paragraaf 2

Deze bepaling geeft aan dat het instellen van het beroep de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing niet schorst.

Paragraaf 3

Deze bepaling geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid om de waarborgvennootschap te vragen onverwijld haar opmerkingen aangaande de grieven van de verzoeker mee te delen.

De waarborgvennootschap beschikt over een termijn van twee weken, te rekenen vanaf de datum van het verzoekschrift om de gevraagde opmerkingen aan de Vlaamse Regering mee te delen.

Paragraaf 4

Deze bepaling bevat de termijn waarbinnen de Vlaamse Regering uitspraak moet doen over het verzoekschrift. In beginsel moet de Vlaamse Regering haar beslissing nemen binnen een maand, te rekenen vanaf de datum van het verzoekschrift.

De beslissing van de Vlaamse Regering over het beroep wordt aan de verzoeker en aan de waarborgvennootschap ter kennis gebracht.

Paragraaf 5

Deze bepaling beschrijft het procedé van de stilzwijgende negatieve beslissing.

Er wordt aangegeven dat bij ontstentenis van een beslissing binnen de termijn, bedoeld in paragraaf 4, de Vlaamse Regering wordt geacht zich de beslissing van de waarborgvennootschap eigen te hebben gemaakt en het beroep wordt geacht te zijn afgewezen. Dit houdt in dat de Vlaamse Regering tevens de motieven van de formeel gemotiveerde beslissing van de waarborgvennootschap overneemt.

Tegen de beslissing van de Vlaamse Regering staan de gebruikelijke, jurisdictionele beroepen open.

Artikel 8

Deze bepaling herneemt artikel 25 van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen.

In de eerste paragraaf van dit artikel wordt vastgelegd dat de waarborgvennootschap voor de uitoefening van haar taken van beheer van de generieke waarborgregeling een vergoeding zal ontvangen lastens de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Het bedrag, de voorwaarden en de betalingsmodaliteiten van die vergoeding, zullen vastgelegd worden in de beheersovereenkomst waarnaar verwezen wordt in artikel 6, §1 van dit decreet.

In het tweede lid van de eerste paragraaf wordt de mogelijkheid gecreëerd om aan de waarborgvennootschap kwartaalvoorschotten toe te kennen op de voormelde beheersvergoeding.

In de tweede paragraaf wordt vastgelegd dat de begroting van de Vlaamse Gemeenschap de verliezen zal dragen die zouden voortvloeien uit het toekennen van waarborgen, zoals geregeld door dit decreet. Die verliezen zullen berekend worden op basis van de bedragen waarvoor waarborgen worden afgeroepen en uitbetaald, de recuperaties die gerealiseerd worden en terugvloeien naar het Vlaams Gewest, en de bedragen van de ontvangen premies.

Hoofdstuk IV. Wijzigingen van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen

Artikel 9

Deze bepaling wijzigt het opschrift van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen. Voortaan zal dit decreet luiden:

het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles.

Op die manier wordt in de decreetgeving duidelijk het onderscheid gemaakt tussen de generieke waarborgregeling, die in het thans voorliggend decreet wordt geregeld, en de ad hoc-waarborgen, die in de niet overeenkomstig paragraaf 1 van deze bepaling opgeheven delen van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen (voortaan: het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles) worden geregeld.

Artikel 10

In het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen worden tevens de bepalingen onder artikel 2, 2°, 3°, 7°, 7°/1, 8°, 11°, 12°, 13° en 15° tot en met 18° opgeheven. Het betreft definities, die voorheen louter werden gebruikt voor de onderdelen van het decreet van 6 februari 2004 die thans in het voorliggend ontwerp van decreet worden geregeld. Aldus is hun behoud in het decreet van 6 februari 2004 niet langer nodig.

Artikel 11

Deze bepaling schrijft voor dat de hoofdstukken II en III van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen worden opgeheven. Deze hoofdstukken hadden immers betrekking op de generieke waarborgregeling, die thans in voorliggend ontwerp van decreet wordt geregeld.

Artikel 12

Er worden voorts een aantal punctuele wijzigingen aangebracht in Hoofdstuk III/1 over de ad-hocwaarborgen voor ondernemingen.

In het decreet van 6 februari 2004 wordt artikel 22/2, eerste lid, 3° opgeheven. Het betreft de uitsluiting van de sector van de visserij en de landbouw. Deze uitsluiting is niet langer opportuun, daar de verhoogde crisiswaarborgregeling, waarvoor de uitzondering werd ingevoerd, niet meer kan gebruikt worden.

Verder worden in artikel 22/2, eerste lid, 5° de woorden "door de betrokken onderneming" (daar de premie ook betaald kan worden door de kredietgever) en in artikel 22/2, eerste lid, 8° de woorden "zoals bedoeld in hoofdstuk II" opgeheven (daar dit Hoofdstuk II wordt opgeheven uit het decreet van 6 februari 2004).

Artikel 13

Deze bepaling schrijft voor dat de hoofdstukken IV en V van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen worden opgeheven. Deze hoofdstukken hadden immers betrekking op de generieke waarborgregeling, die thans in voorliggend ontwerp van decreet wordt geregeld.

De overige hoofdstukken blijven bestaan want hebben betrekking op een ander soort waarborgen.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel 14

Deze bepaling heft het decreet van 7 april 2000 houdende een waarborgregeling voor de ondernemingen die zijn getroffen door de dioxinecrisis in 1999 en het besluit van de Vlaamse Regering van 14 april 2000 houdende een waarborgregeling voor de ondernemingen die zijn getroffen door de dioxinecrisis in 1999 op.

Deze regelgeving wordt niet langer actueel geacht. De afgelopen jaren werden geen dossiers meer ingediend op basis van deze waarborgregeling en er zijn thans ook geen openstaande dossiers meer, waardoor wordt besloten om de toepasselijke regelgeving op te heffen.

Artikel 15

Deze bepaling bevat een overgangsregeling voor de reeds op grond van bestaande regelgeving toegekende waarborgen. Het verschaft een rechtsbasis voor het beheer en de afwikkeling van de waarborgen die onder toepassing van de oude waarborgregeling werden verstrekt.

Aldus wordt bepaald dat de waarborgvennootschap, voor wat betreft het Vlaamse Gewest, bevoegd blijft voor het beheer en de verdere afwikkeling van de dossiers inzake de waarborgen die voor datum van de inwerkingtreding van huidig decreet toegekend werden op grond van Hoofdstukken II en III van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, op grond van Titel I, hoofdstuk I, afdeling 2 van de wet tot economische heroriëntering van 4 augustus 1978 alsook op grond van de wet van 24 mei 1959 tot verruiming van de mogelijkheden inzake beroeps- en ambachtskredietverlening aan de middenstand.

Het beheer en de verdere afwikkeling ervan gebeurt, in zoverre mogelijk, met toepassing van de regels die de Vlaamse Regering op basis van dit decreet vaststelt.

Artikel 16

Dit decreet noodzaakt de aanneming van een besluit van de Vlaamse Regering dat uitvoering geeft aan de basisbeginselen die in dit decreet zijn vervat.

Dit decreet zal bijgevolg pas in werking kunnen treden indien de Vlaamse Regering van haar bevoegdheid tot uitvoering ervan gebruik heeft gemaakt.

Indien er niet tijdig een uitvoeringsbesluit zou goedgekeurd en gepubliceerd worden, zou er een juridisch vacuüm ontstaan.

De datum van inwerkingtreding van dit decreet wordt om die reden overgelaten aan de Vlaamse Regering.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Zowel de ingevoegde antimisbruikbepalingen als het kunnen aantonen dat er voldoende terugbetalingscapaciteit is in hoofde van de begunstigde van de financieringsovereenkomst zal zorgen dat kredieten, die niet met de geest van de waarborgregeling stroken, geen waarborg kunnen bekomen.

Met de soepelere opeisbaarheid bij afroep is het mogelijk reeds tot afroep over te gaan zodra er bepaalde (zelfs gedeeltelijk) toegekende en openstaande bedragen zijn die niet terugbetaald worden.

Deze versoepeling is relevant bij gerechtelijke reorganisatie van de begunstigde. Wanneer verbintenissen gedeeltelijk worden kwijtgescholden in het kader van dergelijke procedures, zijn deze immers niet 'volledig' opeisbaar. Niettemin is definitief duidelijk dat de kredietnemer een bepaald deel van de verbintenis niet meer zal terugbetalen aan de waarborghouder. Aldus dringt een afroep ten belope van dit deel van de verbintenis zich op. Dit stimuleert verder ook waarborghouders om constructief mee te werken aan een gerechtelijk akkoord, wat op termijn kan leiden tot gedeeltelijke terugbetaling.

Er is bijgevolg geen rechtstreeks effect op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Indirect kan er door bovenvermelde aanpassingen wel een positief effect zijn op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 21 maart 2019.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 4 april 2019.

B. ESR-TOETS

/

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het ontwerp van decreet houdende een generieke waarborgregeling voor ondernemingen en de bijhorende memorie van toelichting door de Vlaamse Regering, zal het advies van de SERV en het advies van de Raad van State gevraagd worden.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het ontwerp van decreet houdende een generieke waarborgregeling voor ondernemingen, en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw, te gelasten over voornoemd ontwerp van decreet het advies in te winnen van de SERV, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;
- 3° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw, te gelasten over voorgenoemd ontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de minister oordeelt dat voornoemde advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

Bijlagen:

- het ontwerp van decreet houdende een generieke waarborgregeling voor ondernemingen
- de memorie van toelichting
- het advies van de Inspectie van Financiën
- het begrotingsakkoord